

med den Forandring, som den høitærede Formand omtalte — er den første Del kun en Redaktionsændring. Den anden Del gaar ud paa at gøre opmærksom paa, at naar der tilsigtes en Udvidelse af et allerede bestaaende Sporvejsnet, vil der ikke være noget vilkaarligt i, at det tillades Vejbestyrelsen at overtage dette Anlæg paa et tidligere Tidspunkt end efter Forløbet af 20 Aar, altsaa enten i Forbindelse med hele Sporvejsnettet eller med en enkelt Del deraf.

Ændringsforslaget under Nr. 9 er stillet af et Mindretal. Det kunde egentlig ogsaa sættes op som et Ændringsforslag til § 1, men da det skal have sin Plads i § 2, er det formelt stillet her. Det gaar egentlig ud paa, at de Ord i § 1: „samt Regler for Forholdets Ordning ved Enerettens Udløb fastsættes ved Overenskomst“ skal udgaa, og at der i Stedet derfor i § 2 skal indskydes et Stykke, som gaar ud paa, at de Bestemmelser, som i § 1 ere Genstand for Overenskomst, skulle være obligatoriske, saaledes at de kontraherende Parter affæres fra at have nogen Indflydelse derpaa. Udvalgets Flertal har ikke kunnet gaa med hertil.

Uf hele Udvalget er der under Nr. 10 stillet et Ændringsforslag. Meningen med dette er, at man har villet samle de Tilfælde, hvor der kan komme Kollision mellem flere Kommuner, i en selvstændig Paragraf, og man har derfor udhondret tredje Stykke af § 2. Ændringsforslaget berører den Omstændighed, at der kan fremkomme Kollision ved Forsøget paa at anlægge en Sporvej derved, at Sporvejen skal berøre flere Kommuner, og da en af disse gør Indvendinger imod Koncessionens Givelse, hvorimod de andre ville gaa ind derpaa. Naar altsaa en af Kommunerne ikke vil gaa med, har man ment, at det var heldigt, at der gaves en Løsning, for saa vidt Anlægget var af en saadan Betydning for Publikum, at en eller flere Kommuner kunde blive enig med Koncessionsøgeren. Man har saa ment, at der kunde sættes en højere Autoritet til at afgøre Spørgsmaalet. Nogen Fare ved at vedtage dette, antager Udvalget ikke, at der er, naar der føjes den Bestemmelse til, at det ikke kan paalægges nogen Kommune mod dens Ønske at deltage i Bestemmelsen ved en Sporvejs Anlæg eller Drift. Andet Stykke af Ændringsforslaget er kun en Gentagelse af, hvad der allerede staar som tredje Stykke i Lovforslagets § 2 med en ganske enkelt Ændring, der blot er en Omredaktion.

Vi komme nu til Lovforslagets § 3, der omhandler de allerede bestaaende Sporvejsanlæg. Bestemmelserne i Lovforslaget gaar ud paa, at Indenrigsministeren bemyndiges til at forlange disse Koncessioner paa en saadan Maade, at der gives Kommunerne og Koncessionshaverne Udgang til at ordne sig i Overensstemmelse med §§ 1 og 2, der jo omhandle fremtidige Sporveje, saaledes, at der kan komme analoge Forhold mellem de forlængede Koncessioner og de for Fremtiden givne. Til denne Paragraf er der af et Flertal under Nr. 11 stillet et Ændringsforslag, hvis første Stykke gaar ud paa at fastholde Regeringens Forslag for de Koncessioners Vedkommende, som ere givne efter 1875, hvor der, som bekendt, ikke er forbeholdt Staten nogen Ret til Anlægget ved Koncessionens Udløb. De to andre Stykker af Ændringsforslaget omhandle de Koncessioner, som ere givne før Loven af 1875, ved hvilke der altsaa er givet Staten en Ret til at overtage Anlægget ved Koncessionens Udløb. Meningen med Forslaget er at fastholde den Ret, Staten har til disse Anlæg, og skaffe Staten en Erstatning for den Værdi, som kan siges at være her i. Det ser i og for sig meget plausibelt ud, at naar Staten har en Ret, og der ikke kan paapeges nogen særlig Grund til, at den skal opgive den, at den saa ogsaa bør have Erstatning for at opgive den. Det ser altsaa ud, som om man let kunde gaa ind paa dette Ændringsforslag. Men undersøger man det nøjere, er der dog en Hage derved. Saaledes som Lovforslagets § 3 lyder, omtales ikke Statens Ret, og Følgen er, at naar Koncessionen forlænges, udskydes Statens Ret til den Tid, som bliver sat som Grænse for den forlængede Koncessions Varighed. Det, Staten opgiver, er altsaa kun sin Ret i den forlængede Koncessionstid. Forslaget her tager ikke Hensyn til denne Udskydelse men gaar ud paa, at selve denne Ret skal opgives mod en Erstatning, som er bestemt fastsat. Hvis det paagældende Sporvejsanlæg ikke forrenter sig, er den Ret, Staten her skal have Erstatning for eller opgive efter det andet Forslag under Nr. 12, ikke af nogen Værdi, og det vil derfor være af ringe Betydning, hvorledes man behandler det. Er det derimod et Sporvejselskab, som staar sig godt og tjener Penge, har Retten ganske vist Værdi. Paa den anden Side jo større Værdi den har, jo højere det, Staten skal have for sin Ret, bliver ansat til, desto større Byrde vil der blive lagt paa Koncessionshaveren, naar han skal fortsætte Driften. Hvem gaar det altsaa ud over i første Instans? Koncessions-